

Howie Hawkins & Federico Fuentes

”Anti-imperialism innebär stöd till det ukrainska folkets kamp för nationell befrielse”

(om den amerikanska vänstern och Solidaritetsnätverket med Ukraina)

Ur *Links International Journal of Socialist Renewal*, 28 januari 2023

Howie Hawkins är pensionerad lagerarbetare och medlem av Teamsters. Han är ekosocialist och 2020 var han presidentkandidat för *Green Party*. Tillsammans med andra inom vänstern, fackliga aktivister och akademiker var han nyligen med om att bilda *Ukraine Solidarity Network*. Här samtalar Hawkins med Federico Fuentes om det arbetet och de utmaningar det innebär att bygga solidariteten med Ukraina och samtidigt bekämpa USA-imperialismen.

Kan du berätta lite om hur och varför *Ukraine Solidarity Network* bildades och vad som är det grundläggande målet för det? Vilka former av praktisk solidaritet planerar nätverket att ägna sig åt?

Initiativet till *Ukraine Solidarity Network* togs på konferensen *Socialism 2022* i Chicago i början av september. Vi samlades efter ett anförande om ”Ukraina, självbestämmande och imperialistiskt krig” av Yuliya Yurchenko från *Sotsialnyi Ruch* (Sociala Rörelsen),¹ en demokratisk socialistisk organisation i Ukraina. Även om initiativet togs av socialister var vi eniga om att bygga ett bredare nätverk till stöd för det ukrainska folkets nationella befrielsekamp. Vårt grundläggande mål är att skapa moraliskt, politiskt och materiellt stöd inom arbetarrörelsen och sociala rörelser för det ukrainska folkets motstånd mot den ryska invasionen och dess kamp för oberoende, demokrati och social rättvisa. Vi vill skapa kontakter mellan progressiva arbetar- och sociala organisationer i Ukraina och USA.

Folkbildning är en fråga att omedelbart ta itu med. Vi vill ge en annan bild än den som stora delar av den gamla vänstern och fredsrörelsen i USA står för och som anser att om USA skickar vapen till Ukraina måste man automatiskt vara emot det. USA-imperialismens ondskefulla historia kan göra en sådan hållning förståelig. Men uppfattningar som gäller i alla väder kan inte godtas utan kritisk värdering av varje konflikt. Skulle man då också ha varit emot militär hjälp från USA till de antifascistiska krafterna under spanska inbördeskriget på grund av att den kom från den USA-imperialistiska staten? Eller det militära stöd USA gav till Sovjetunionen under andra världskriget? Eller de vapen och specialstyrkor USA skickade till Vietnamhs motstånd mot den japanska invasionen under samma krig? I fallet Ukraina är den

¹ I artikelsamlingen [Svensk vänsterpress om Ukraina-kriget i slutet av 2022](#) finns en *Internationalen*-intervju med Yulia.

Pavlovska reaktionen att vara emot USA-stöd till Ukrainas nationella befrielsekamp ett tecken på en USA-centrerad kolonial inställning. Man ser USA-imperialismen som ansvarig för vad man betecknar som "USA:s krig via ombud mot Ryssland". Man osynliggör ukrainarna. Ukrainska perspektiv på orsakerna till kriget och varför de vill ha vapen för att försvara sig glöms bort och då också uppfattningarna bland progressiva fackliga, socialistiska, anarkistiska, feministiska, HBTQ- och miljörörelser i Ukraina.

Ukraine Solidarity Network siktar på att bli en röst inom vänstern i USA, som motsätter sig alla former av imperialism – rysk såväl som USA:s – och stöder rätten till självbestämmande och självförsvar mot aggression för nationer som genom historien varit koloniserade och förtryckta som Ukraina. Vi är bekymrade över den del av vänstern i USA som är emot stöd till Ukraina och, i några fall, öppet är för en rysk seger. De skrämmer bort progressiva och fredligt sinnade personer från vänstern både i USA och internationellt.

Samtidigt som stödet till USA:s militära och ekonomiska stöd till Ukraina har brett stöd i den politiska mitten och till vänster håller det snabbt på att sina bland republikanerna. Högern i USA beundrar Putins auktoritära styre och hans konservativa kristna, etno-nationalistiska, patriarkaliska, gay-fientliga, trans-fientliga och klimatförnekande politik och uttalande. USA:s stöd till Ukraina är hotat av den republikanska majoriteten i representanthuset när nästa finansieringsrunda väntar senare i år. Till hösten väntas "fredskandidater" långt ut på högerkanten, som driver kampanjer för att minska stödet till Ukraina och omfördela militära resurser till Stilla havs-området mot Kina och mot migranter vid gränsen till Mexiko, vinna framgångar i republikanernas primärval. Jag hopas att *Ukraine Solidarity Network* ska få stort inflytande i Ukrainadebatten i USA med ett progressivt perspektiv om stöd till självbestämmande för Ukraina och som tar avstånd från både Rysslands och USA:s imperialism.

En av de största utmaningarna för dem inom vänstern i Väst som ställer sig solidariska med Ukrainas folk har varit att hitta rätt i en situation där vår egen härskande klass också öppet backar upp Ukraina. Hur ser du på kriget och den roll USA har där? Vad svarar du på talet om att ett nederlag för Ryssland skulle stärka USA-imperialismen? Går det att samtidigt stödja Ukraina och vara mot USA/Natos avsikter i detta krig?

Vänstern är för frigörelse av arbetarklassen och förtryckta folk. Vi måste utgå från att stödja det ukrainska folkets rätt till självbestämmande och självförsvar mot det ryska angreppet. Vi måste avvisa det synsätt som innebär att man utgår från att det handlar om geopolitisk rivalitet mellan olika kapitalistiska läger. Antiimperialism innebär att stödja det ukrainska folkets nationella befrielsekamp mot den ryska imperialismen.

Inom-imperialistiska motsättningar mellan kapitalistiska stater kommer oundvikligen att leta sig in i alla former av nationell befrielsekamp i denna värld av global kapitalism. Men det innebär inte att vänstern ska underordna ukrainarnas demokratiska krav om nationell frihet till det ena eller andra imperialistiska lägret. Det innebär att vi måste stödja Ukrainas nationella befrielse både från vad som i första hand är rysk militär imperialism och vad som också är Västs ekonomiska imperialism.

Imperialismen är ett globalt system av rivaliserande imperialistiska stater, inte ett system där USA är den enda imperialistiska makten. "Campisterna" som är för rysk seger och ser Ukraina som ett ombud för USA-imperialismen hävdar att det skulle försvaga USA-imperialismen. De anser att Ukrainas självbestämmande måste underordnas målet att Ryssland besegrar USA-imperialismen i Ukraina. Enligt dem är varje stat som hamnar i konflikt med USA antiimperialistisk, oavsett hur auktoritär, kapitalistisk eller imperialistisk den själv är. De förespråkar en multi-polär värld där USA-imperialismen försvagas, eftersom det skulle ge utrymme för socialistisk utveckling.

Denna framväxande multi-polära värld är i själva verket en återgång till en multi-polär imperialistisk värld med inom-imperialistisk rivalitet, som ger upphov till krig. Stöd till en auktoritär kapitalistisk och imperialistisk stat som Ryssland, under tal om att den utgör en antiimperialistisk hämsko på USA-imperialismen, kommer inte att bana väg för socialism. USA-imperialismen kommer inte att besegras av andra imperialistiska makter. Det är USA:s folk som måste avvisa USA-imperialismen. Det krävs att en internationell socialistisk vänster ersätter kapitalistiska stater och det globala imperialistiska systemet med socialistisk multi-polaritet av samarbete och jämlikhet mellan nationerna.

Stater som är emot USA som Ryssland, Kina, Iran och deras klientstater från Belarus till Syrien kanske har mindre makt än alliansen USA/Nato i nationalstaternas hierarki. Men de stormakter som är mot USA samarbetar också med USA/Nato i det globala imperialistiska system, som exploaterar och dominerar de svagare nationerna. Global imperialism är ett multilateralt, multi-polärt system med både konkurrens och samarbete mellan kapitalistiska stater. De större USA-fientliga imperialistiska makterna, som Ryssland och Kina, har förvaltningen av global kapitalism gemensamt med imperialistiska stater i Väst via multilaterala institutioner som Internationella valutafonden och Världshandelsorganisationen, där de tillsammans främjar nyliberal åtstramning, avreglering och privatisering samt inom ramen FN-konventionen om klimatförändring, där de tillsammans agerar för icke bindande minskning av utsläpp av växthusgaser, ingen kompensation för klimatrelaterade skador och för privatisering av jordens atmosfär genom kolmarknader och avsättning.

Vårt stöd för militärt, ekonomiskt och humanitärt bistånd till det ukrainska folkets militära och civila motstånd får inte leda till politiskt stöd till USA-imperialismen eller Volodymyr Zelenskyjs regering. Vi måste ge politiskt stöd till progressiva rörelser av socialister, anarkister, feminister, HBTQ-aktivister, miljöaktivister och fackföreningsfolk i Ukraina, som kämpar både mot rysk och västlig imperialism samt Zelenskyj-regeringens nyliberala och auktoritära politik. Så länge som Ukraina kämpar för sin nationella frigörelse kommer klasskampen för ekonomisk rättvisa och sociala strider mot förtryck av etniska minoriteter, kvinnor och HBTQ-personer samt mot miljöförstörelsen med nödvändighet att inta en underordnad roll gentemot den klassöverskridande kampen för nationell befrielse. Nationell frigörelse är en förutsättning för att de exploaterade och förtryckta i Ukraina ska kunna skärpa klasskamp och social kamp.

Ukrainas nationella frigörelse kommer inte nödvändigtvis att stärka USA-imperialismen. Det hänger på vad ukrainarna och vi som står solidariska med dem gör av det hela. De ukrainare som organiserat sitt folks breda medverkan i både det militära och civila motståndet mot den ryska invasionen stärks av erfarenheterna och får ökad självkänsla, som kan komma till användning för att motsätta sig både västlig ekonomisk imperialism och inhemsk reaktion. Ett nederlag för rysk imperialism kommer att bli ett nederlag för den samlade internationella imperialismen och vara avskräckande för andra presumtiva angripare. En seger för Ukraina kommer att öppna möjligheter för progressiv klasskamp och social kamp mot samma globala kapitalistiska system, som vi bekämpar också på hemmaplan. Progressiva rörelser i Ukraina tvekar inte om att deras utsikter är långt bättre under Ukrainas snedvridna men relativt öppna demokrati än under Rysslands brutala repression. Internationell solidaritet med Ukrainas nationella befrielse kommer att gynna oss alla i kampen för en värld av socialistisk demokrati.

Den här utmaningen md att stödja Ukraina och samtidigt vara emot Natos imperialism framgår kanske skarpast när det gäller vapenleveranser till Ukraina. Hur ser du på den frågan? Hur kan man samtidigt vara mot krig och vara för att skicka vapen till en krigszon? Blir det inte vapenindustrin som tjänar mest på detta krig ju längre det pågår?

Om man säger att man är för Ukrainas rätt till självbestämmande, men är emot att skicka de vapen de behöver för att försvara sig då stöder man i själva verket inte Ukrainas rätt till självbestämmande. Då stöder man avvärjning av Ukraina och rysk återkolonisering av Ukraina. Vi är emot angreppskrig, men inte mot väpnat självförsvar mot aggression. Vi måste skilja mellan förtryckarens våld och de förtrycktas kamp. Vapenindustrin tjänar på alla krig. Men det skulle vara moralisk bankrutt att säga att ukrainarna inte förtjänar självbestämmande för att vapentillverkarna gör goda affärer.

I USA måste vi vara för att USA ger militär hjälp till Ukraina samtidigt som vi bedriver kampanjer mot USA:s militarism och imperialism. Det finns gott om fredsfrågor som vänstern i USA och freds rörelsen kan ägna sig åt, kanske till att börja med nationalisering av vapenföretagen under demokratisk kontroll för att ta bort profiterna från kriget och eliminera vapenindustrins donationer i samband med valkampanjer och lobbyverksamhet för ständigt ökade militärbudgetar. För att krympa marknaden för vapenindustrins profiler bör vi kräva ordentliga minskningar av militärutgifterna, en radikal minskning av vapenexporten och utfasning av USA:s över 800 militärbaser. Vi måste kräva stopp för USA:s stöd till auktoritära regimer, som diktaturen i Haiti, och för de krig och ockupationer sub-imperialistiska allierade som Saudiarabien och Förenade Arabemiraten ägnar sig åt i Jemen, Marocko i Västsahara och Israel på palestinskt territorium.

Rysslands kärnvapenskrammel i kriget i Ukraina borde sätta frågan om kärnvapenedrustning överst på USA:s internationella agenda. Vi måste kräva att USA upphör med sin destabiliserande modernisering av kärnvapenarsenalen, kräva löften om att inte vara först med att använda kärnvapen och öppna direkta samtal med Ryssland för att upprätta och förnya de anti-ballistiska avtalen (ABM), om konventionella styrkor i Europa (CFE), om medeldistans kärnvapen (INF) och minskning av strategiska kärnvapen (START). Vi måste kräva att USA inleder en aggressiv diplomati för ömsesidig nedrustning för alla kärnvapenstater och gå dem att inrätta sig efter det nya avtalet om förbud mot kärnvapen (TPNW).

Vi måste också stödja den ukrainska vänsterns krav om upphävande av Ukrainas orättvisa utlandsskuld till IMF och västliga banker och utvidga den kampanjen till allmänna krav på internationell skuldrättvisa och kompensation för de skador som kolonialism, nykolonialism och klimatförändringar har åsamkat den Globala Södern.

När det finns så mycket att göra för fred och nedrustning är det trist att behöva konstatera att vad en stor del av freds rörelsen i USA ägnar sig åt är att försöka stoppa USA:s vapenleveranser till Ukraina, vilket inte kommer att leda till något stopp för Rysslands angreppskrig.

I uttalandet från *Ukraine Solidarity Network* heter det: ”Det är angeläget att få ett slut på detta krig så snart som möjligt. Detta kan bara bli möjligt genom framgång för Ukrainas motstånd mot den ryska invasionen. Ukraina utkämpar ett legitimt krig till självförsvar, egentligen ett krig för dess överlevnad som nation. Att i abstrakt form mana till ’fred’ är meningslöst under de omständigheterna.” Innebär det att nätverket anser en militär seger vara den enda fördelaktiga utgången för ukrainarna? Och om inte det är möjligt? Borde inte vänstern bedriva kampanj för förhandlingar som del för att så snart som möjligt få slut på kriget? Vilken roll, om någon alls, anser du att diplomati och förhandlingar kan ha?

Ukraine Solidarity Network stöder det ukrainska motståndet och anser det vara en fråga för ukrainarna att avgöra vad seger ytterst kan innebära för dem. Vi är inte motståndare till diplomati och förhandlingar. Vi är motståndare till att USA och Ryssland gör upp över ukrainarnas huvuden.

De krav på förhandlingar som hörs i USA från ”campister” och en del pacifister är i själva verket ett krav på USA att använda sin militära och ekonomiska hjälp som hävstång för att tvinga Ukraina att gå med på en orättfärdig fred baserad på ukrainska territoriella eftergifter till Ryssland. Den mest framträdande företrädaren för den uppfattningen inom fredsrörelsen i USA, Medea Benjamin från Code Pink, säger att Ukraina aldrig kommer att kunna ta tillbaka all mark på de ryskockuperade områdena och att mark-i utbyte-mot-fred är enda sättet att få slut på kriget. Detta tal om mark-i utbyte-mot-fred handlar om att karva upp Ukraina mellan USA-ledda och ryska imperialistiska läger.

Ukrainarna går inte med på det. De månatliga opinionsundersökningarna av *Kiev Institute of Sociology* om huruvida Ukraina ska gå med på en fredsuppgörelse i utbyte mot att Ryssland får mark möter hela tiden överväldigande motstånd. Mätningen i december visade att 85 procent av ukrainarna är emot något sådant och bara 8 procent för att ge efter landområden till Ryssland i utbyte mot fred.

Ukrainas nuvarande tio punkters fredsplan kräver ryskt tillbakadragande från alla ockuperade områden. Ryssland uppger sig redo att förhandla men att ryskockuperade områden inte är förhandlingsbara. Båda sidor fortsätter således att strida för mer mark och stärka sin position för eventuella kommande förhandlingar.

Nu talar jag för egen del och inte för *Ukraine Solidarity Network*, för vi har inte diskuterat det, när jag säger att USA och Nato bör förhandla med Ryssland om en pan-europeisk säkerhetsöverenskommelse, som skulle kunde ge en grund till en rättvis och varaktig fred i Ukraina. USA försökte förhandla om sådana ömsesidiga säkerhetsangelägenheter som svar på Rysslands ultimatum i december 2021 då man krävde att Nato snabbt skulle dra sig tillbaka till den militära situation som rådde före utvidgningen österut, i annat fall – och dettas ”i annat fall” innebar vad de cirka 150 000 man som Ryssland samlat vid Ukrainas gränser skulle företa sig. USA måste öppet och bestämt erbjuda sig att återuppta samtal med Ryssland om ömsesidiga säkerhetsöverenskommelser, vilket med säkerhet skulle inkludera förnyande av de avtal om konventionella vapen och kärnvapen jag nämnde tidigare. Det skulle kunna ge Putin en politiskt godtagbar utväg att lämna Ukraina och hävda att hans säkerhetsmål var uppfyllda.

Din ståndpunkt är inget som får stöd av alla ledare för *Green Party*. Vad kan du berätta om diskussionerna om Ukraina inom *Green Party* och partiets officiella hållning?

Green Party i USA är splittrat om Ukraina, precis som den övriga vänstern i USA. Partiet verkar kluvet mitt itu i den frågan. I oktober antog partiets nationella ledning med knapp majoritet, 48 mot 44 med 8 nedlagda röster, en resolution med krav på stopp för vapenleveranser till Ukraina, stopp för sanktionerna mot Ryssland och förhandlingar. Resolutionen krävde inte tillbakadragande av de ryska trupperna och sade inget om Ukrainas rätt till självbestämmande. Texten och anslutande dokument lutade sig kraftigt mot ryska versioner om att USA bedriver ett krig via ombud mot Ryssland, att Ukraina är på väg att förlora kriget och att USA finansierat laboratorier i Ukraina för att tillverka biologiska stridsmedel.

Författarna till resolutionen hävdade att Ukraina är en marionettregim som USA kan få att kompromissa om ett fredsavtal med Ryssland. Några anhängare till resolutionen stödde öppet ryskt övertagande av Ukraina. En del sade att kampen mot USA-imperialismen går före stöd till ukrainskt självbestämmande. Den största gruppen bakom resolutionen gillar bara tanken på förhandlingar, även om ingen kunde ange något trovärdigt scenario för hur förhandlingar kan leda till en rättvis och hållbar fred. Andra var dogmatiska pacifister, som är mot att skicka vapen någonstans och någon gång över huvud taget, till och med för självförsvar – vilket går lätt att säga från privilegierade och trygga platser i USA där det inte regnar bomber.

Motståndarna till resolutionen hävdade att de Gröna måste fördöma Rysslands aggression, kräva att de ryska trupperna lämnar Ukraina och är för att USA skickar militär, ekonomisk och humanitär hjälp för att Ukraina ska kunna försvara sig och överleva. Många som röstade nej till resolutionen var förfärade över Rysslands angreppskrig och var mot att de Gröna skulle ge det sitt stöd. Motståndarna hävdade att ett stopp för vapenleveranser till Ukraina och stopp för sanktionerna mot Ryssland inte skulle leda till något slut på kriget, utan bara uppmuntra Ryssland att fortsätta ta över Ukraina. Motståndarna uppmanade också de Gröna att ta lärdom av perspektiven och maningarna till solidaritet med ukrainarna. Motståndarna delade med sig av texter och videor från gröna partier i Ukraina och andra länder i Europa, från ukrainska socialister, feminister, miljöaktivister och fackligt aktiva, samt från ryska vänsterföreträdare och feminister som är emot kriget.

De Gröna och vänstern i allmänhet i USA, precis som de flesta amerikaner, har varit snävt fokuserade på inrikespolitik och inte särskilt välinformerade om internationella frågor. Vänstern håller bara på att börja lära sig lite om Ukrainas historia och dagsläget där, om Ryssland och andra post-sovjetiska länder. Man håller precis på att börja ta itu med felaktigheterna i gamla teorier om imperialism med ursprung i kalla kriget och uni-polära epoker och anpassa sig till världsimperialismens förändrade struktur och dynamik i dag i en alltmer multi-polär värld. Krisen i Ukraina har satt igång en debatt om de frågorna men den befinner sig bara i sin linda.

Översättning: Björn Erik Rosin

Lästips

[Mot den ryska imperialismen](#) (Uttalande av Ryska socialistiska rörelsen och ukrainska Sotsialnyi Ruch, april 2022)

[Sotsialnyi Ruch \(ukrainska Sociala rörelsen\) om sig självt](#) (juni 2022)

[Sotsialnyi Ruch: Återblick på Ukraina 2022](#) (januari 2023)

Achain Vanaik: [Vänsterns splittring i Ukraina-frågan](#)

Against the Current: [Klarhet om Ukraina](#)

Bill Fletcher, Jr & Elly Leary: [Hitta rätt inom vänsterns debatt om Ukraina](#)

Joseph Confavreux, Fabien Escalona: [En vänster som inget lärt – den franska vänstern och Ukraina](#)

Volodja Vagner: [Svenska vänstern och kriget i Ukraina](#) – betraktelse utifrån (augusti 2022)